

Aantekeningen bij de raadsbehandeling van GPA deelgebied 2 West cie. dd. 13 juli 2023

Voorzitter,

ik vraag u – bij wijze van bijzondere uitzondering – voor enige extra – misschien een zekere excessieve extra tijd, bij deze uiteenzetting van de aantekeningen die de D66 fractie maakt bij ons akkoord op dit agendapunt. Hopelijk enig begrip alleen al voor alle tijd die hier door alle partijen is ingestoken, en niet in het minst door onze fractie.

In het opvolgende betoog doen wij enige aanbevelingen wat betreft dit project en dit soort projecten en besluiten we met de voorwaarde waarbij onze fractie akkoord kan gaan met dit voorstel.

Om te beginnen:

Dit bestemmingsplan is een zware bevalling geweest. Ik heb zelf geen kinderen – en ik daar dus niet zo veel last van – maar het schijnt dat iedere ouder zijn eigen baby mooi vindt.

Als ouder van dit kind ben ik wat eerlijker: zo op het eerste gezicht krijgt deze baby niet de schoonheidsprijs en moeten we maar afwachten of het qua uiterlijk of qua gedrag ooit nog wat wordt bij het ouder worden. Laten we in ieder geval hopen en voorkomen dat dit schepsel opgroeit voor ‘galg en rad’.

Deelgebied 2 West is een van de laatste gebieden binnen Green Park Aalsmeer dat hierbij een definitieve planinvulling gaat krijgen. We zijn inmiddels zo’n 20 jaar op weg in dit plan en de afsluiting van de samenwerking zal over enkele jaren plaatsvinden.

We hebben tijdens de voorgaande commissievergadering al een aantal punten naar voren gebracht.

Hiervan breng ik er opnieuw een aantal naar voren zodat deze formeel worden vastgelegd. Niet alleen bij wijze van ‘kritiekpunten’, maar vooral ook ‘leerpunten’. Al zou je je kunnen afvragen in hoeverre we in de toekomst nog dit type langjarige samenwerkingen zullen aangaan.

Dit is een uniek project waar niet alleen hoon past, maar ook respect voor het lef dat in deze bijzondere samenwerking is getoond en de jarenlange arbeid met zeer grote inzet van alle betrokkenen. Maar dit soort woorden van dank passen meer bij de definitieve conclusie van de samenwerking binnen het Green Park Aalsmeer project.

Hier – en op dit moment – een meer kritisch geluid.

Om het toch nog relatief kort te houden – het uitgebreide memo zullen we te zijner tijd op onze website publiceren – focussen we ons hier op een aantal belangrijke aspecten. Ter kanttekening, ter voorwaarde, en ter lering.

Ten eerste; het project zelf.

Zoals eerder: dit is een bijzonder project, zowel gezien de lengte, als de intensiteit, de investering en de fundamentele transformatie die een invloed heeft op een groot gedeelte van Aalsmeer. Opnieuw: niet alleen ten treure, maar ook ter faveure.

Wat het project zelf betreft sta ik even kort stil bij de oorspronkelijke toekomstvisie, de kaderstelling, de beslissingen, de communicatie, en de samenwerking.

Bij het omleggen van de N201 zagen vele betrokken goud blinken aan de horizon. De natuurlijke ontwikkeling van een vrije doorgang aan de zuidkant van Amsterdam in directe verbinding met

Schiphol moest wel leiden tot poenscheppen. Om ook Uithoorn te laten delen in al deze voorspoed besloten Aalsmeer en Uithoorn samen te investeren in de ontwikkeling van een bedrijventerrein binnen de gemeentegrenzen van Aalsmeer dat ongetwijfeld tot mooie winsten zou leiden.

Dit blijkt twintig jaar later een iets andere uitkomst te hebben gekregen. Gouden bergen bestaan niet, en zeker niet in de Hollandse polder. Green Park Aalsmeer doet het relatief gezien nog niet eens zo slecht, maar het zijn niet de opbrengsten geworden waar iedereen twintig jaar geleden op had gehoopt – en te veel rekening mee had gehouden.

Daarom:

Les 1: verwijder de gulden schijn van de glazen bol voor je deze consulteert. De mist in glazen bollen voorkomt per definitie dat je meer dan 5 à 10 jaar vooruit kan kijken. Neem dit mee in de beslissing bij het aangaan van dit soort projecten.

Les 2: Hou de kaderstelling in de gaten gedurende de looptijd van zo een lang project. Iedere keer dat kaders worden – of moeten worden aangepast dient dit duidelijk te worden gecommuniceerd met de steller van de kaders: de gemeenteraad.

In dit geval worden er aan het begin van het project zeer inwonervriendelijke kaders gesteld. Maar gaandeweg blijkt dat niet al deze kaders gerespecteerd kunnen worden; het droomproject maakt kennis met de realiteit.

Nu is dit geen ramp *per se*. Het is niet meer dan normaal dat er, juist bij zo een lange looptijd, van tijd-tot-tijd aanpassingen op de oorspronkelijke plannen moeten worden gemaakt. Al was het alleen maar omdat bij de grove schets nog niet duidelijk is hoe de gedetailleerde inhoud een plaats kan krijgen.

Maar het is in dat geval wel zaak dat de opdrachtgever(s) – de gemeenteraden van Aalsmeer en Uithoorn, en dan met name Aalsmeer – voldoende op de hoogte worden gesteld. Met name Aalsmeer in dit geval omdat het project immers binnen de grenzen van deze gemeente gestalte krijgt en waar, daarmee dus voor het overgrote deel de lasten van het project beleefd worden.

Communicatie is dus van levensbelang. Niet alleen met de direct omwonenden als natuurlijke partners in de ontwikkeling. Maar juist met de gemeenteraad als opdrachtgever van het project en als vertegenwoordiger van de inwonersbelangen in het algemeen.

Het lijkt erop dat de communicatie binnen het project voornamelijk gestoeld is om ‘het voor elkaar krijgen’ van het project. Waar kaders en regels beginnen te knellen worden ze eenzijdig aangepast en formeel aan de betrokken raden aangeboden. Daarbij wordt echter keer op keer onvoldoende duidelijk gemaakt op welk punt, met name de kaders, worden verplaatst of losgelaten – met uitzondering daar waar ze wel heel erg in het oog lopen.

Dat hoeft nog niet eens van een slechte wil getuigen, maar kan ook het simpele resultaat zijn dat men deze zelf ook niet helemaal meer op een rijtje heeft.

Daarom:

Les 3: zorg voor een centrale en duidelijk gestelde administratie over de centrale kaders waarbinnen plannen worden ontwikkeld en maak niet alleen duidelijk aan de beslissers waarover zij beslissen, maar ook in hoeverre deze beslissingen zich verhouden tot eerdere beslissingen. Heldere en eenvoudige communicatie helpt. Probeer ook steeds op dezelfde manier en in dezelfde

stijl te communiceren zodat de verschillende en opvolgende beslissingen goed met elkaar te vergelijken zijn.

En:

Les 4: Wees eerlijk. Als iets uit de hand loopt of iets niet past binnen de oorspronkelijke afspraken gooi dit dan in de groep. De gemeenteraad is uiteindelijk verantwoordelijk en moet die verantwoordelijkheid ook kunnen dragen. Zonder transparantie is dat niet mogelijk. En ja; dat kan leiden tot moeilijke discussies. Dat hoort erbij.

Ten tweede; het deelgebied 2 West.

Het deelgebied 2 is een beetje een buitenbeentje binnen de ontwikkelingen van het Green Park. Deelgebied 1 werd al snel buiten het projectgebied geplaatst omdat het te weinig paste in het profiel van Green Park Aalsmeer. Waarom dit niet tegelijkertijd is gebeurd met deelgebied 2 is onze fractie een raadsel. Mogelijk dat er gehoopt werd om bij de ontwikkeling van dit gebied te profiteren van de kennis van de ontwikkeling van de overige deelgebieden. Achteraf gezien is het een vervelende beslissing geweest.

Te meer omdat het 'moeilijke profiel' van deelgebied 2 ervoor heeft gezorgd dat beslissingen over dit gebied steeds werden uitgesteld. Een van de vorige portefeuillehouders stelde in 2018 dat we in de loop van 2019 plannen voor dit gebied zouden krijgen gepresenteerd. Het is nu 2023.

Dat men bij de aanpak van zo een omvangrijk plan geneigd is eerst de zogenaamde 'quick wins' te incasseren is niet onlogisch. Het kenmerk 'problematisch' of 'uitdagend' moet voor iedereen die bij vraagstukken betrokken is echter een 'trigger' zijn om de koe direct bij de horens te vatten; krijg haar anders nog maar eens te pakken. Zo ook hier; uitstel op uitstel, aanpassing op aanpassing. En uiteindelijk de noodzaak van een beslissing onder hoogspanning.

Daarom:

Les 5. Maak een analyse van de verschillende problemen die in een project een rol kunnen gaan spelen en hou de 'knelpunten' permanent op de agenda tot deze zijn opgelost. Besteed voortdurende aandacht aan deze knelpunten en los ze op zodat knopen ontward kunnen worden voordat de verplichting ontstaat ze door te hakken.

Zoals gesteld; deelgebied 1. was een knoop waarvan men dacht deze niet te kunnen ontwarren. Deelgebied 2 kennelijk wel. Maar deze is blijven liggen tot het uitstel leidde tot een gebrek aan alternatieve opties die beter in het gebied inpasbaar waren geweest.

Dan:

Les 6. Ga op voorhand in gesprek met de omgeving en laat dit niet op het randje van de besluitvorming plaatsvinden.

De Omgevingswet voorziet in een actieve participatie met de omgeving van welk project dan ook. Ook heeft de geschiedenis in Aalsmeer geleerd dat projecten gebaat zijn bij vroegtijdige gesprekken met de omgeving. Een grote groep mensen heeft altijd meer ideeën dan een kleine groep en mensen die in de directe omgeving van een project wonen hebben te leven met de uitkomsten.

Dat betekent niet dat het persoonlijk belang van de omwonenden altijd de doorslag geven ten opzichte van het algemene belang. Maar het betekent wel dat die stemmen gehoord worden en gerespecteerd kunnen worden die later in het proces toch een rol zullen gaan spelen. De Raad van

State is al overbelast en dit orgaan zal dankbaar zijn wanneer we als gemeente wat soepeler met elkaar omgaan.

Wat deelgebied 2 West betreft hebben we gezien dat er veel 'laatste moment gesprekken' zijn geweest die uiteindelijk ook nog hebben geleid tot wezenlijke aanpassingen op de oorspronkelijke plannen. Sterker nog – de gemeente zat er een paar keer flink naast op strikt formele gronden. Fouten die bij een goede participatie er aan de voorkant uit hadden kunnen worden gezeefd. En die daarmee hadden kunnen leiden tot een snellere besluitvorming en minder irritatie bij alle betrokkenen.

Na het eerste punt; het Green Park project; en het tweede punt; specifiek het deelgebied 2, nu:

Het derde punt; de communicatie met de raad.

Ik kom hier niet zozeer terug op hetgeen ik hier al eerder stelde. Maar ik wijs hier met name op de uitermate stroeve manier van communiceren met de gemeenteraad van Aalsmeer. Alles wordt gezien als een probleem inclusief oplossingen. We lijken te maken te hebben met een starre organisatie die vooral door wil drukken waar ze zelf voor gekozen heeft en per definitie geen ruimte ziet voor nuance.

Nu hebben er wel degelijk wijzigingen plaatsgevonden binnen de plannen van deelgebied 2 West, deels dus ook na verdere discussie met de persoonlijk betrokkenen. Maar onder dit kopje verwijst ik bij wijze van voorbeeld met name op het 'Memo Bevriezing logistiek Green Park Aalsmeer' van 18 april dit jaar en de 'Brief college Uithoorn – consequenties afwijkend beleid' van 2 februari 2023.

Dit omdat deze twee communicatie momenten het meest duidelijk aantonen hoe het niet moet.

Om logisch in de tijd te blijven eerst maar de brief uit Uithoorn.

Die brief is in strijd met alle mogelijke vorm van collegialiteit tussen gemeenten en partners in een project. Het biedt een verkeerde voorstelling van zaken, wekt onjuiste suggesties en is niet in lijn met gemaakte afspraken. Het biedt een zeer eenzijdige interpretatie van de feiten en doorkruist de afspraken zoals die bij het begin van het project onderling zijn vastgelegd.

Dit is een verregaande uitspraak, maar wij kunnen deze staven met verwijzing naar alle op schrift gestelde afspraken in de loop van de afgelopen 20 jaar. Daarbij lijkt deze brief effectief een invloed te willen hebben op de democratische besluitvorming in een andere gemeente, met geen andere reden dan een financiële meeropbrengst.

En hier gebruik ik bewust de term 'meeropbrengst' ten opzichte van 'verlies' aangezien – wanneer er in dit gebied ontwikkeld zou zijn geworden aan de hand van de oorspronkelijke visies er sprake zou zijn geweest van een veel minder resultaat, en – in dat geval – inderdaad een mogelijk verlies.

We hebben geen respons gezien op deze brief. En daarom dus maar een stevige terechtwijzing op deze plaats. Hopelijk neemt het college van Uithoorn zijn eigen rol op dit punt nog eens serieus onder de loep.

Ten tweede; het memo van april.

Het memo is uitermate defensief, lijkt opgesteld om bestaande plannen door te drukken en geeft blijk van haastige spoed waarbij er in plaats van gezamenlijk over hindernissen te springen, er dwars door hindernissen wordt heengelopen.

Op praktisch ieder punt dat wordt aangehaald is er een alternatieve denkwijze voorhanden, is deze vaak feitelijk onjuist en in ieder geval buitengewoon eenzijdig. Dit is niet een manier waarop er dient te worden gecommuniceerd tussen college en gemeenteraad. Het lijkt er sterk op dat er sprake is van een tunnelvisie waarbij iedere alternatieve denkwijze – inclusief de oplossing voor bestaande problemen ‘dwarsgenegen’ en onmogelijk gemaakt wordt.

Daarom:

Les 7: woorden doen ertoe – feiten doen ertoe. Ga niet naar eigen goedkeuren winkelen in het eigen gelijk, maar maak het jezelf makkelijk en blijf bij de feiten. Respecteer de kennis en kunde van alle betrokkenen, betrek anderen bij het oplossen van problemen en respecteer de rolverdeling binnen het democratisch proces.

Ik zal verder niet ingaan op de details waarop deze twee stukken stuklopen. De woorden van ‘les 7’ zijn voldoende zowel voor zowel de ‘leer’, als het ‘verweer’.

Ik ga u bijna bevrijden van mijn ketenen; als voorlaatste punt:

De motie Logistiek.

De ‘Motie logistieke bedrijven Green Park Aalsmeer’ van 29 september 2022 is tot stand gekomen uitdrukkelijk met deelgebied 2 in het achterhoofd.

Waar het wegennet in Aalsmeer al flink is volgelopen, heeft het vanuit het gezichtspunt van verkeersveiligheid geen enkele behoefte aan een zwaardere belasting door zwaar vrachtverkeer. De wegen zijn niet alleen vol, maar ze zijn ook niet ingericht om een grote hoeveelheid vrachtverkeer aan te kunnen. Bij de overweging om deelgebied 1 van de kaart te halen was de verkeersbelasting een van de argumenten.

De motie is zo geformuleerd dat gebieden die een directe ontsluiting op een van de provinciale hoofdwegen hebben nog steeds een zekere belasting kunnen krijgen met betrekking tot vrachtverkeer. Waar er niet zo een verbinding is moet er sprake zijn van het voorkomen van een al te zware belasting.

Destijds heeft het college te kennen gegeven dat de visie van de meerderheid van de gemeenteraad te zijner tijd in een beleid zal worden omgezet dat gaat gelden voor de gehele gemeente Aalsmeer.

Het is echter duidelijk dat de motie nu al een werking heeft ten opzichte van de ontwikkeling van deelgebied 2.

En gelukkig levert de toepassing van de motie ook geen problemen op voor de ontwikkeling van het gebied.

Het is niet zo dat ieder vrachtverkeer uitgesloten dient te worden. De motie verwees met name richting bedrijven die verkeer als centraal bedrijfsmodel hebben. Destijds is daarom gekozen voor de term ‘logistieke bedrijven’. Technisch gesproken wordt er inmiddels gerefereerd naar ‘verkeersaantrekkende bedrijven’.

Een inventarisatie van de bedrijven waarover er in deelgebied 2 wordt gesproken lijkt te wijzen dat er in dit geval geen sprake zal zijn van dit type bedrijf.

Ten laatste; het verkeersbesluit.

Om te garanderen dat dit gebied ook in de toekomst van dit type 'verkeersaantrekkelijk bedrijf' gevrijwaard blijft, hebben we afgesproken dat er door het college een 'verkeersbesluit' zal worden genomen dat effectief zal voorkomen dat dit type bedrijf zich op dit bedrijventerrein zal kunnen vestigen.

Technisch gezien valt een verkeersbesluit buiten het bestemmingsplan en zal dus na de aanname van het bestemmingsplan worden genomen.

Bij deze raadsbehandeling is het echter duidelijk dat dit besluit voor de fractie van D66 de beslissende voorwaarde is voor de instemming met dit plan. We kunnen niet anders dan vertrouwen op het komende handelen van het college en we worden als gemeenteraad graag meegenomen bij het formuleren van dit besluit.

We adviseren ook een onafhankelijk, niet eerder bij de plannen betrokken – mogelijk juridisch – adviseur in te schakelen bij het op schrift zetten van dit verkeersbesluit. Dit mede gezien de eerder aangehaalde 'tunnelvisie'. Even als terzijde: 'tunnelvisie' hoeft geen verwijt te zijn, maar kan ook simpelweg een constatering zijn....

Met deze aantekening kan het voor de betrokkenen, en dan in ieder geval – en uitdrukkelijk – voor de betrokken bedrijven, duidelijk zijn dat er een duidelijk grens is aan de verkeersbelasting die zij aan de omgeving toebrengen. Het kan niet zo zijn dat we in de toekomst worden geconfronteerd met bedrijven die niet van dit onderwerp, de inhoud en de beperkingen op de hoogte zijn.

Conclusie:

We kunnen akkoord gaan met de gepresenteerde plannen onder de genoemde voorwaarde. Het is niet het beste plan geworden dat had kunnen worden bereikt wanneer men zich hiermee op tijd mee was gaan bezig gaan houden. Gezien de looptijd van dit soort projecten dat per definitie een aantal decennia beslaat is dit geen goede manier van doen.

Echter; op dit moment leidt de afweging van de inrichting, de financiële investering en de betrokken risico's voor de fractie van D66 Aalsmeer tot een akkoord op de plannen onder harde voorwaarde.

Het is een lelijke baby, maar we zullen het er mee moeten doen.

Voorzitter, ik dank u voor uw geduld – en dit evenzeer richting onze collega's in deze raad.